



Pravila

„Slovenske šolske Matice“.

A. Namen.

§ 1. „Slovenska šolska Matica“ je pedagoško-književno društvo, ustanovljeno za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Primorsko in ima sedež v Ljubljani. Namen ji je:

- a) Goja teoretične in praktične pedagogike.
- b) Znanstvena in strokovna nadaljnja izobrazba društvenikov.
- c) Razširjanje in uveljavljanje racionalnih vzgojnih in učnih načel na postavno dopustni način.
- č) Pospeševanje slovenskega šolstva sploh, zlasti ljudskega in srednjega.

B. Sredstva.

§ 2. V ta namen služijo ta-le sredstva:

- a) Predavanja in temeljni razgovori o teoretičnih in praktičnih pedagoških vprašanjih.
- b) Objava „Pedagoškega letopisa“.
- c) Objava pedagoško-didaktičnih pri pouku učitelju potrebnih in koristnih pomožnih knjig, šolskih in učnih knjig, učil in knjig za šolsko mladino; pospeševanje njih objav.

- č) Ustanovitev za svoje delovanje potrebne knjižnice in potrebnih zbirk.
 d) Književna zveza z društvi enakih smotrov.



C. Društveniki.

§ 3. Društveniki so: a) ustanovni, b) redni in c) častni.

§ 4. Ustanovni društveniki so oni, ki naenkrat ali v določenih obrokih plačajo ustanovnino.

Občine, knjižnice, šole, društva in druge juridične osebe plačajo na enkrat ali v štirih letnih obrokih 80 kron, posamezne osebe pa 50 kron na enkrat ali v štirih letnih obrokih.

§ 5. Redni društveniki so oni, ki vsako leto naprej plačujejo v društveno blagajno 4 krone. Letnino je plačati v prvi polovici vsakega leta. Kdor ni plačal v določenem času, izgubi za tisto leto pravice podpornega društvenika.

§ 6. Častnim društvenikom se sme imenovati vsakdo, ki si je pridobil izrednih zaslug za slovensko šolstvo v občē, zlasti pa za to društvo in njega razvitek.

Č. Pravice društvenikov.

§ 7. Vsak društvenik ima pravico se udeleževati društvenih zborovanj in predavanj in rabiti društvene knjižnice in društvene zbirke. Dovoljeno mu je, uvajati goste k društvenim zborovanjem, se udeleževati debat, stavljati predloge in vprašanja društvenemu vodstvu. Vsi društveniki imajo pri obnem zborovanju sklepalni glas in aktivno in pasivno volilno pravico; oni dobivajo brezplačno po društvu v istem letu izdane knjige, ki jih odbor za to določi. Stroške za pošiljanje knjig plačujejo društveniki sami.

Ustanovniki dobē, kadar izplačajo vso ustanovnino društveno diplomu in imajo do smrti pravico do vseh knjig, tudi do tistih, ki jih je društvo že dalo na svetlo, če so še na razpolaganje.

D. Društveno vodstvo.

§ 8. Društvo upravlja kot upravni odbor predsednik in osem odbornikov; predsednika in odbornike voli za triletno dobo občni zbor izmed društvenikov tako, da pridejo na Kranjsko štirje, izmed katerih morata biti vsaj dva iz Ljubljane, na Štajersko dva in na Primorsko in Koroško vkup dva odbornika. Razen tega voli občni zbor tri odbornikove namestnike in sicer po enega iz Kranjskega in Štajerskega in enega iz Primorskega ali Koroškega. Če izstopi kakorkoli kak odbornik iz odbora, stopi njegov namestnik na njegovo mesto.

§ 9. Takoj po občnem zboru skliče predsednik odbor na ustanovno zborovanje, da se izvolijo izmed odbornikov: podpredsednik, tajnik, blagajnik, knjižničar in urednik društvenih objav. Urednik sme biti katerikoli društvenik, četudi ni odbornik; v zadnjem slučaju ima urednik v odboru poveljavni glas.

§ 10. Predsednik vodi vse društvene posle, zastopa društvo pred oblastvi in tretjimi osebami, sklicuje in predseduje odborovim sejam in občnim zborom, podpisuje s tajnikom vsa opravilna pisma.

V njegovi odsotnosti ga zastopa namestnik v vseh teh in drugih društvenih poslih.

§ 11. Tajnik opravlja vse pisarske posle, vodi zapisnike v odborovih sejah in v zborih, poroča o društveni delavnosti v občnem zboru in ima v evidenci popis vseh članov.

§ 12. Blagajnik vsprejema dohodke, vodi blagajniški račun in izdaja po predsedniku nakazane zneske; njegov sedež bodi v Ljubljani.

§ 13. Knjižničar ima v redu knjižnico in društvene zbirke; tudi njegov sedež bodi v Ljubljani.

§ 14. Upravni odbor ima po potrebi — najmanj dvakrat na leto — svoje seje in dogovore zaradi upravnih društvenih poslov; on izvršuje sklepe in naloge občnega zbora, vsprejema ustanovne in redne društvenike, prireja

večkrat na leto javna pedagoška predavanja po različnih krajih v § 1. navedenih dežel in skrbi, da se ustanovi pedagoška knjižnica in potrebne zbirke ter jih upravlja; on vodi vse književno društveno delovanje. V ta namen sestavi delavni načrt, pridobiva, če je treba, za potrebne spise in knjige sposobne pisatelje, presoja ali daje po dotičnih strokovnjakih presojeti dospele rokopise, urejuje po svojem uredniku pedagoški letopis. Sklepa o vseh društvenih zadevah, ki ne spadajo po § 22. pred občni zbor.

§ 15. Vnanjim, izvun Ljubljane bivajočim odbornikom in uredniku, če ni odbornik, se povrne voznina za vsako potovanje na korist društva.

§ 16. Da so odborovi sklepi veljavni, treba je, da je navzočih vsaj pet odbornikov in da zanje glasuje absolutna večina navzočih. Pri enakosti glasov odločuje predsednik.

§ 17. Kadar se zdi predsedniku potrebno, povabi k sejam, v katerih se posvetuje o književnem delovanju, strokovnjake, ki pa imajo le posvetovalne glasove.

§ 18. Po vseh večjih krajih se osnujejo poverjeništa, osobito pa je skrbeti, da se za vsako slovensko učiteljsko društvo pridobi poverjenik. Poverjeniki skrbе za prospeh društva v smislu teh pravil in po danih navodilih upravnega odbora; zlasti jim bodi skrb, da pridobivajo novih društvenikov.

E. Občni zbor.

§ 19. Društveno leto se ujema z navadnim ali solnčnim letom.

§ 20. Vsako tretje leto je o božičnih počitnicah redni občni zbor.

Izredni občni zbor mora predsednik sklicati, ako ga zahteva vsaj desetina društvenikov in ob enem naznani dnevni red.

Zbor veljavno sklepa pri vsakem številu navzočih društvenikov.

§ 21. Občni redni in izredni zbori se razglašajo z dnevnim redom vsaj dva tedna poprej v javnih listih.

§ 22. V občnem zboru izvešča tajnik o delovanju društvenem, blagajnik pa o denarni upravi; občni zbor pregleda po treh presojevalcih, ki jih izbere izmed društvenikov, letne račune o društvenem gospodarstvu in jih odobruje; voli svoje funkcionarje in njih namestnike v upravni odbor; določa o proračunu, ki ga odbor predloži za prihodnja tri leta; določa nagrade za književna dela za bodočo upravno dobo; odreja vsote za knjižnico in zbirko društveno; imenuje častne društvenike; razpravlja o raznih nasvetih posameznih članov, ki so se vsaj 3 tedne poprej naznanili odboru, ter jih je isti poprej odobril in postavil na dnevni red; odobrava poslovnik in druge napotke; preminja ta pravila; odreja nagrade glavnim funkcionarjem.

Sklepom mora pritrditi nadpolovična večina navzočih društvenikov, razen slučajev, navedenih v §§ 30 in 31. Če občni zbor ne določi kaj drugega, se voli z glasovnicami. Ako se pri volitvi ne doseže nadpolovična večina glasov, odloča ožja volitev med tistimi, ki so dobili največ glasov; kadar je pri ožji volitvi enako glasov, določa žrebanje. Sicer pa odloča pri enakosti glasov predsednik.

§ 23. Izvestja tajnikova in blagajnikova, zapisniki občnih zborov in znamenitih odborovih sej se imajo priobčevati v letopisu.

F. Društveno premoženje.

1. D o h o d k i.

§ 24.

- a) Plačila ustanovnikovo.
- b) Letnina rednih društvenikov.
- c) Darila, dedščine, volila.
- č) Obresti društvenega premoženja.
- d) Dohodki razprodanih društvenih knjig in učil.

2. I z d a t k i.

§ 25. Letni stroški se plačujejo:

- a) iz letnine rednih društvenikov,
- b) iz obresti društvenega premoženja,

- e) iz dohodkov razprodanih društvenih knjig in učil,
 č) iz daril, ki ne spadajo pod § 26 b.

3. Društvena glavnica.

§ 26. V društveno glavnico se vlagajo:

- a) Plačila ustanovnikov.
 b) Dedščine, volila in ona darila, o katerih to zahteva darovatelj.

§ 27. Glavnica mora biti obrestonosna in varno naložena ter se ne sme uporabljati za tekoče potrebščine.

Gotovino je sproti obrestonosno nalagati.

Vrednostni papirji, hranilnične knjižice in zasebna dolžna pisma morajo biti pod dvema ključema, in sicer pod blagajnikovim in pod ključem enega odbornika kot ključarja, ki ga izvoli odbor izmed sebe.

G. Občne določbe.

§ 28. Društvo ima svoj pečat z napisom: „Slovenska šolska Matica“ v Ljubljani.

§ 29. Po teh pravilih ima odbor sestaviti poslovnik in druga navodila za notranje društveno poslovanje, a ta red in ta navodila odobrava končno občni zbor.

§ 30. Za premembo teh pravil je treba, da je v občnem zboru navzočih vsaj nadpolovična večina ustanovnih in rednih društvenikov in da od teh navzočih glasujeta dve tretjini za spremeno.

§ 31. Da ima društvo prenehati, je treba, da je na občnem zboru navzočih vsaj polovica ustanovnih in rednih društvenikov, in da od teh glasujeta vsaj dve tretjini za prenehanje. V tem slučaju sklene občni zbor z nadpolovično večino glasov, kako se ima društvena imovina uporabiti za katerokoli književno svrhu na korist slovenskega šolstva.

Ko bi višje oblastvo razpustilo društvo, razpolaga v istem smislu kakor zgoraj o društvenem premoženju odbor Slovenske Matice v Ljubljani.

H. Razsodništvo.

§ 32. Prepire med društveniki razsoja razsodništvo.

V razsodništvo voli vsaka stranka po dva razsodnika. Razsodniki izvolijo predsednika, pa ne iz svoje sredine. Ako se glede osebe predsednika ne bi mogli zediniti, ga imenuje upravni odbor. Zoper razsodbo razsodišča ni nobene pritožbe.



THE [illegible]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

